

كەدەيلىكتەن قامال اۋىشانۋىنى شاپاتلىساڭ شامۋىنى چاقىسا، قول چانگېزىدىك

ئىپتى دە كوپ قىستاق تۇرعىندارنىڭ

كەدەيلىكتەن ارلىپ اۋقاتتانۋىنا چول سالپ بەردى

— مەملەكەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋ سىيلىغ ەكىپىندەي ىلگەرلىەۋ سىيلىغنىڭ يەگەرى تايىر قاۋىل تۇرالى

□ ئىلىشىمىز حى لىيەك، ەرىكتى ئىشلىشى ھوۋاڭ فاكە

10 - ايدىڭ 24 - كۇنى تايىر قاۋىل قىستاقتاغى كەدەي وتباسىلارىن باستاپ چول چوندەپ جاتتى. وسى چول جوندەۋ قۇرىلىسىن كوتەرىپ العان ول، جۇمىسقا كەلگەن ۴رېسىر قىستاق تۇرغىنىغا كۇنى 300 يۇاننان ەڭبەكاقى بەرەدى.

تايىر جونىنەن العاندا، قىستاق تۇر-عنىدارىن باستاپ بىرگە اقشقا تاۋىپ، ولاردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلپ اۋقاتتانۋىن جۇزەگە اسرۇنغا مۇمكىندىك جاساۋ ەڭ ماڭىزدى بورىشى سانالادى.

”مەملەكەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋى سىيلىغىنا يە بولغانىمىدى ەرەكشە ماقتانىشى سانايىمەن. بۇدان بلايى ۇزدىكىسىز قۇلىشىپ، ئىپتى دە كوپ قىستاق تۇرغىندا-رىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋىن جۇزەگە اسرۇغا باستايىمەن“. - دەدى تايىر.

يىپىل 49 جاستاغى تايىر اقتاۋ اۋدانى تارتاجىك اۋىلى قوزۇ قىستاعىنىڭ تورغى-نى. بۇل ارا تەڭىز دەڭگەيىنەن يىپىك، قا-تىنامى قولايىسىز، اۋدان قالاشىنىنان 480 كىلومەتىر لىسنا، اقتاۋ اۋدانىنداغى اۋىر كەدەي اۋىل.

20۱4 - جىلى تايىردىڭ وتباسى قىستاق جامىنان ارىچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالاندىرىلغان كەدەي وتباسى قاتا-رىنا نەنگىزەلەدى. ”سول كەزدە ەكىمىز-كونە توپىراق ۇيدە تۇراتىبىز، ۇيدە، ئىپتى، ۇمى ئۇزۇ جىياز دا چوق دەى“، - دەدى تايىر.

پارتيانىڭ حاللىققا ئىيمىدى ساياساتدە-نىڭ جىگەرلەندىرۋىنىدە، تايىر سىرتقا شىعبى جۇمىس سىتەۋ چولنا ئۇستى. جا-ئاشا اۋىل - قىستاق قۇرىلىسى قاداتىنىڭ تەزدەۋىتە ىلەسە، چەر - جەردە قۇرىلىسى جۇمىشىلارى جەتسىيەي قالدى. وسى ۇشقر تايىر قىستاق تۇرغىندارىن باستاپ قۇرىلىسى ارتەتىن ۇيمىداسىتىرۇغا كىرسە-دى. ”وسلايشا، ۇزىم اقشقا تاۋىپ قال-ماستان، اۋىلداستارىم دا اقشقا تابا الاتىن بولدى“. - دەدى تايىر.

ايتقاننىن سىتەگەن تايىر ۇمى - ۇيدى ارالاپ يەيەلىق قىزمەت سىتەپ، ۇوزىنىڭ ويمەن ۇبولسىتى، سونداي - اق ۋاعىندا ەسەپ ايرۇغا، ۇمىر تىين اقشانى دا كەشەۋىلدەتەپۇگە ۇادە بەردى. ۇسويتىپ، ارىچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالاندىرىلغان ۱2 كەدەي وتباسىنان ۇيمىداسقان قۇرد-لىسى ارتەتى تەز ارادا قۇرىلدى.

قىستاق تۇرغىندارىنىڭ تەز ارادا اقشا تابۇى ۇشىن، تايىر تاشقورغان تاجىك اۋتو-نومىيالى اۋدانىنىڭ ۇمىر جەرىندەگى قۇرد-لىسى باسىندا جۇمىس سىتەۋدى تاڭدايدى. تاشقورانعنا العانىش بارا قالعاندا، كوپتەگەن قىستاق تۇرغىنى ۇيىرلەسە الماي، بىرنەشە ادامدا ۇستىرت اسەرى پايدا بولادى. الايدا، تايىردىڭ جىداعاتپەن قىراۋۇندا قىستاق تۇرغىندارى ۇستىرت اسەرىن جەڭىپ، نە بارى 3 ايدا قۇرىلس مىندەتىن ساپاعا، مول-شەرگە كەپىلىدەك ەتە ورنىدايدى.

۱2 قىستاق تۇرغىنىنىڭ وسى قۇرد-لىستان تايقان كىرسى جان باسنا 16 مىڭ يۇانغا جەتتى، بۇل قىستاق تۇرغىندارىنىڭ تايىرمەن بىرگە جۇمىس سىتەۋ سەنمىن ونان ارى بەكەمدەي ئۇستى.

بۇل كۇندەرى تايىرمەن بىرگە سىرتقا شىعبى جۇمىس سىتەگەن قىستاق تۇرغىندارى تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلدۇدى جۇزەگە اسىردى. يىپىل ۳ - ايدىڭ سوسىغىندا اقتىاۋ اۋدانى كۇنلۇن ۇلكەن اڭغارىندا تۇگەشى رەتكى وركى كۇلى ساياحات مەسرەكەسىن وتكىزدى. ساۋدا ورايىن كورگەن تايىر قىستاق تۇر-غىندارىن باستاپ ماللىشلار شاتىتى سايا-جاين اشپ، ساياحات مەرەكەسىنىڭ ۇمىر كۇنىدە 4000 يۇان كىرىس كىرگىزدى. اۋىلنىىڭ بارغان سايىن جاقسارا تۇسكەن وزگەرىسىن كورىپ، تايىردىڭ قىستاق تۇرغىندارىن باستاپ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، اۋقاتتانۇ سەنىمى مەمىدالا ئۇستى. قىستاق تۇرغىندارىنىڭ نازارىندا، تايىر ۇزى بايمعاندا وزگەنى ۇمىتپاعان ادال جان، كەدەي بۇقارادا قىيىنشىلىق بولسا، ول بار كۇشەپن كومەكتەسەدى. كەدەي بۇقارانىڭ ”كۇتە تۇرۇ،

يەك سۇبەۋ، سۇراۋ” يەدەپاسن وزگەرتۇ ۇشىن، كەدەي بۇقارانى قوس قولنا سۇ-يەنىپ كەدەيلىكتەن ارىلىپ، اۋقاتتانۇغا بەلسەندىلىكپەن باساتدى، تايىر ۇزى ونەر ۇيرەندى، سونمەن بىرگە اۋدانداغى باۋلۇ قۇرىلمىلدارمەن بايلانس جاساپ، ۇز قا-تاسىنان اقشقا شىعارىپ، قىستاقتاغى ونەرى چوق سەتىك تايى سىياقتى ۱5 كەدەي وتبا-سىنداغى ەڭبەككۇششەردى اۋدان قالاشىغنا بارىپ، ەلەكتر جابدىقتارىن، توكسىپىل رە-مونتتاۋ سىياقتى باۋلۇغا قاتناساۋغا جىبەردى. باۋلۇ ارقىلى تايىرمەن قىستاقناس كەدەي ەڭبەككۇشتەر كەدەيلىكتەن ارىلۇدىڭ، اۋقاتدە-تانۇدىڭ كوپتەگەن شارالارىن قاراستىردى. ولاردىڭ كەيىپەرەۋى ەلەكتر جابدىقتارىن رەمونتتاۋ ورنىن اشتى، كەيىپەرەۋى ۇساق - تۇيەك ساۋدا سىتەدى.

20۱7 - جىلى جاز ماۋسىمىنىڭ ۇمىر كۇنى تارتاجىك اۋىلنىىڭ تاۋلى وڭىرىندە سۇراپىل تاسقىن اپاتى تۇلىپ، جەرگىلىك-تى ورنىنداغى بۇقارانىڭ ۇندىرىس، تۇر-مىسنا اۋىر قاتەر توندىردى. تايىر ۇز باسنىڭ قامىنا قاراماي، زات تيەۋ ماشىنا-سىن ايداپ، ايالىسىز وزەن ارناسىن تازالاپ، ەڭ سوغىندا بوگەلىپ قالعان وزەن ارناسىن اشادى.

قىستاق تۇرغىندارىنىڭ كورشى كۇسە-راپ اۋلىمىنداغى چارمەڭگەكە بارىپ اۋسى - كۇپىس جاساۋنا قولايلىق جاساۋ، قىستاق تۇرغىندارىنىڭ قىستاققاغى ونمىدەردى ساتۇسنا مۇمكىندىك تۇدەردۇ ۇشىن، تايلر تالاي رەت قوزۇ قىستاعى مەن كۇسىراپ تايلر اراسىنداغى چولدى اقسىز تەگىستەپ، قىستاق تۇرغىندارد-نىڭ كىرىستەرىن ارتىرىپ، اۋقاتتانۇنى قولايلى-لىق تۇدەردى. ”چول جاساۋىم قىستاق تۇرغىند-دارىنىڭ بارىس - كەلسىنە قولايلىق تۇدىرۇ ۇشىن، سىرتقا شىققاندا عانا بايلىقتى لىسىپ كەلۇگە بولادى“. - دەيدى تايىر.

تايىردىڭ نازارىندا، بۇل سىتەر تۇگەل-دەي ماردەمىسز ۇساق سىتەر، ۇسىراق، قىستاق تۇرغىندارى ۇشىن ايتقاندا، بۇل سىتەر تۇرمىس شار-ت جاعدايىن جاقسارتۇ-عا ساياتىن، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال لۇغا ساياتىن زور سىتەر دەى.

قىستاق تۇرغىندارنىڭ سىتعىنا كۇيىپ، سۇغىنا تۇگدى

— توقسۇن اۋداندىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسىنىڭ بوزيۇلغۇن قىستاعىندا تۇراتىن ”ۇغىسۇ، تىمەيدىلىك جاساۋ، توغىسىرتۇ“ قىزمەت اترەتىنىڭ باستىغى، ۇمىرىنىشى شۇجى ەومەن نىزام تۇرالى

□ئەلەڭى ھالقىسى ئېسىزاۋ بېرىشى دەسە بارەك ساتقاۋ
قاسىمىز داغى ۇلگىلەر

□ ئىلىشىمىز چانگ رۇيىلىن

”ەومەن شۇجى مەن قىزمەت اترە-تى كەلگەن سولگ، قىستاق تۇرغىندارد-نىڭ تۇرمىسىنداغى قىيىنشىلىق بىرتىندەپ تۇگەل شەشىلدى“. - دەيدى 10 - ايدىڭ ۱۱ - كۇنى توقسۇن اۋدانىسى بوستان قالاشىغى بوزيۇلغۇن قىستاعىنىڭ تۇرغىنى ۇمىسىر تەمىر.

قىستاق تۇرغىندارىنىڭ نازارىندا، توقسۇن اۋداندىق قوعام حاۋىپسىزدىد-ىگى مەكەمەسىنىڭ بوزيۇلغۇن قىستاعىندا-دا تۇراتىن ”ۇغىسۇ، تىمەيدىلىك جاساۋ، توغىسىرتۇ“ قىزمەت اترەتىنىڭ باستىد-ەي، ۇمىرىنىشى شۇجى ەومەن نىزام سە-نمىدى اقتايىتىن ادام، قىستاق تۇرغىندا-رىن مازالايىتىن سىتەردى ول ۇرقاشان كوڭلىسىنە ساقىتاپ، شەشىپ بەرەۋگە بارىن سالدى.

■ بۇقارانىڭ تۇرمىسىنىڭ اناعۇرلىم

جايلى بولۇنغا مۇمكىندىك جاسادى

”اكە - شەشىم ۇيدە چوقتا دا ەادە-

دى تۇسكى اس ازىرلەپ بەرگەن ەومەن اعايىغا جانە قىزمەت اترەتىندەگى اعايىلارغا راقىمەت“. 10 - ايدىڭ ۱۱ - كۇنى ەومەن مەن قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەلەرى تۇرالى ۱3 جاستاغى ۇسەنجان يۇسۇپ وسىلاي دەدى العىسى سەزنىمەن. 2 جىلدىڭ الدىندا، اكە - شەشىسىنىڭ قىز-مەتى قارىبالاس بولغاندىقتان، تۇسكى اس كەزىندە، ۇسەنجان اكە - شەشىسى قاسنىدا بولماعان باسقا بالالارمەن بىرگە بوزيۇلغۇن قىستاق كومىتەتىنىڭ اسحانا-سىنا بارىپ تاماقتانانتىن.

بالالار تۇرالى ايتقاندا، ەومەن نىزامنىڭ جانارىنان مەيرىم شۇاعى تو-گىلەدى. ”قىستاق تۇرغىندارى ۇمىزىدىڭ جاقىندارىمىز، ولاردىڭ بالامى ۇمىزىدىڭ بالامىز“. - دەيدى. قىستاقنا تۇرغاننان بەرى، ەومەن نىزامنىڭ سايكەستىرىپ شەشۇنىدە، قىستاقتاغى ”بىر ۇيلى

جاندار اسحاناسى“ ونداغان وتباسىنداغى وقۇشى بالالارغا ۇز كۇنى ۇش ۇاق لۇغا ساياتىن زور سىتەر دەى.

تاماق داينىداپ، اتا - انالارىنىڭ الاڭسىز ەگىس جۇمىستارىن سىتەشۇنە، جۇمىس سىتەشۇنە، بالالاردىڭ الاڭسىز وقۇنىغا مۇمكىندىك جاسادى.

قىستاق تۇرغىنى وسىمان مىنۇپ ەسىگىنىڭ الدىندا جاڭادان جاتقىزىلغان سەمەنت چولغا قاراپ تۇرىپ، جۇزىنە كۇلكى ۇيىرىلىپ، كەزىتكەن ادامنىڭ بارىنە: ”مىناۋ، ەومەن شۇجى مەن ۇمىز جاتقىزغان چول، قازىر ۇجۇرىس - تۇرىسقا وتە قولايلى. پارتىيانىڭ بىزگە چاقىسى كادىر جىبەرگەننىە كوپ راقىدە-ت“. - دەيدى.

قىستاقتاغى نەگىزگى چولدىڭ ەكى جاعىنداغى اعاششاردى سۇارۇ، نەگىزگى توغىعانداردى جالغاستىرۇ ماسالەسىن شەشۇ ۇشىن، ەومەن نىزام كادىرلاردى 3 كىلومەتىر توغاندى جوندەۋگە ۇيمە-داستىرىپ، قىستاق تۇرغىندارىنىڭ ۇيلە-رىنىڭ الدىنا 100دەن استام سەمەنت قۇيىر جاتقىزىپ، قىستاق تۇرغىندارىنىڭ ۇندىرىس - تۇرمىسىنا قولايلىلىق جاسادى.

■ بۇقارانى ۇايمىم - قايعىدان ارىلئتى

ۇنەمى ارالاسۇ بارىسىندا، قىستاق تۇرغىنندارى مەيلى اتىز باسىندا، الدە حا-ۋىپتى ۇيلەردى جاتجالاۋ جۇمىس ورنىندا بولسىن، ەومەن نىزامدى قاشاندا كورۇگە بولاتىندىغىن بايقادى. بۇقارا وعان بارغان سايىن سەنىم ارتىپ، نىسكە چولقىسا بولدى ونى زدەپ بارىپ اقىل-داساۋدى قالايتىن.

قىستاق تۇرغىنى سامى توختى اسەرلەنىپ بلاي دەدى: ”مەن جانغا ۇمى سالىدىم، اسلىنىدە كونە ۇيمىمىزدىڭ قۇرىلىمى ەسكىرىپ كەتكەننىمەن، شاعلىدە ماي كەلگەن بولاتىن. ەومەن نىزام وسى جاعدايدى ۇغىسقاننان كەيىن، قىستاقنا تۇراتىن كادىرلارمەن بىرگە مەنىڭ كونە ۇيىدى شاعۇنما كومەك كورسەتتى“.

قىستاق تۇرغىندارىنىڭ باقىستى تۇرمىسى كەشىرۇنىە مۇمكىندىك جاساۋ ۇشىن، ەومەن نىزام مەن قىستاق قىزمەت اترەتىنىڭ مۇشەلەرى قىستاق تۇرغىندارىنىڭ بايۇ چولىن قاراستىرۇنا كومەكتەسەپ، قىستاق تۇرغىندارىنىڭ كە-

رايونىمىز 3 جىلدا 100 مىڭ ادامدى جۇمىستاندىرۇ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ نىسانا - مىندەتىن الدىن الارىندادى

دىڭ 3 جىلدىق چوسپارىن جاساپ ائدە قاردى. چوسپار بوينىشىنا، 20۱8 - جىلدان 2020 - جىلغا دەيىن، رايونىمىز ارىچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالاندىرىل-ەان كەدەي وتباسىنداغى ەڭبەككۇش-تەرەدن 100 مىڭ ادامدى باسقا سالاعا ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇدى جۇزەگە اسىرادى.

سىرتقا ويىستىرىپ شىعارۇ، ونان دا ماڭىزدىسى، ورنىقتىرۇ. چوعارى ساپالى جۇمىستاندىرۇدى جۇزەگە اسىرۇ ۇشىن، رايونىمىز جۇمىستاندىرۇ ورنىق-تىلىغىن چوعارلاتۇدى نەگىزگى كۇش سالۇ باغىتى ەتتى. يىپىل الدىنغى 3 توق-ساندا، رايونىمىزداغى ارىچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالاندىرىلغان كەدەي وتباسىنداغى ەڭبەككۇشتەرىن باسقا سالاعا ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇغا بولمىغان ادام سانى ۱86 مىڭ 300 ادام - رەتكە جەتىپ، جىلدىق نىسانا - مىندەت %49. 49 199 ورنىلدى. شەبەرلىككە باۋلۇ ارقىلى كەدەي وتبا-سىنداغى ەڭبەككۇشتەردىڭ مەملەكەتتە ۇمىر تۇتاس قولدانلانتىن ئىتىل - جازۇ ورەسى چوعارلاپ، جۇمىستانۇ شەبەرلە-گىن يگەرىپ، جۇمىستانۇ قابىلەتىن كۇ-شەيتىپ، ۇزاق ۇاقتى جۇمىستانۇ مەن ورنىقتى جۇمىستانۇغا بەرىك نەگىز قالدى.

اينىيازخان دا شەبەرلىككە باۋلۇدىڭ پايداسىن كوردى. بىلىتىر زاۋود ونى جانە وزىگە 10 نەشە جۇمىشىنى ۇيمە-داستىرىپ، ولاردى جىيانغا تەكىشىلىك تەحنىكاسىن قۇبەلى ۇيرەنۇگە جىبەرىپ، ونىڭ تەحنىكالىق ورەسىن بارنىشا جو-عارىلاتتى. قازىر ول ۇسنىسىپەن توڭ-رەكتەگى قىستاق قۇرغان زاۋودتارغا

بارىپ تەحنىكا ۇيرەتىپ، لىسى - جاقىغا تانىمال ”تەحنىكا شەبەرى“نە اينالدى، ونىڭ ۇستىنە زاۋود باستىغىنىڭ كومەك-شىسى بولدى.

اينىيازخان سىياقتى اۋتونومىيالى را-يوننىڭ جۇمىستاندىرۇ ارقىلى كەدەيلەر-دى سۇيەمەلدەۋ چاقىسى سىاياساتىنىڭ يىگىلىگىنىڭ ارقاسىندا، وڭتۇستىك شىنجياڭ-داغى كوپتەگەن كەدەي وتباسىنداغى ەڭ-بەككۇشتەر ەسىگىنىڭ الدىنداغى قىستاق قۇرغان زاۋودتا، كەدەيلەردى سۇيەمەل-دەۋ سەحنىدا، وڭتۇستىك، سولتۇستىك شىنجياڭداغى مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسپورىنداردا، چالپىلىق مەنشىككە جات-پايتىن كاسپورىنداردا جۇمىستاندى؛ كەيىبەرەۋلەرى شانغىن دۇكەن اشۇمەن، شانغىن اسحانا اشۇمەن، رەمونت دۇكە-نىن اشۇمەن، ت. ب شارۋاۋشلىق قۇرۇدى جۇزەگە اسىردى. ولاردىڭ كە-ردىسى ارتقان سايىن، جۇزدەرىنەن شاتىق لەبى دە ەستى.

”بىمىز قىزمەت ورنىن ورنىقتىرۇ، شەبەرلىكتى ورنىقتىرۇ، ماملەسىن ورنىق-تىتىرۇ سىياقتى جاقىقارداغى قىزمەتنى ۇز-دىكىسىز ويداعىداي سىتەپ، ئىپتى دە كوپ ارىچىۋ تۇرغىزىلىپ، كارتىچكالاندى-رىلغان كەدەي وتباسىنداغى ەڭبەككۇش-تەردى باسقا سالاعا ويىستىرۇ ارقىلى جۇ-مىستاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۇ سەنىد-مىنە يە ەتىپ، كىرىسىن ارتتىرۇ ۇمىتتە بولەپ، تۇرمىستارىن بارغان سايىن جاقىقار-تامىز“، - دەدى اۋتونومىيالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىغى جانە قوعامدىق قامتا-ماسزىداندىرۇ مەڭگەرمەسى شارۋا جۇ-مىسكەرلەرى قىزمەت باسقارماسنىڭ باستىغى لى چۇڭۇ.